



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Tiché a soudců JUDr. Filipa Havrdy a JUDr. Renáty Lukešové v právní věci **žalobce České republiky Státního pozemkového úřadu**, IČ 01312774, se sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3, proti **žalovanému Ing. J. K.**, narozenému , bytem , zastoupeného JUDr. Milanem Kocourkem, advokátem se sídlem Václavské nám. 56, 110 00 Praha 1, za účasti **vedlejšího účastníka na straně žalobce Královské kanonie premonstrátů na Strahově**, IČ 00415090, se sídlem Strahovské nádvoří 1/132, 110 00 Praha 1, o **určení vlastnictví**, o odvolání účastníků proti rozsudku Okresního soudu Praha-západ ze dne 28. 7. 2015, č. j. 6 C 1257/2000 - 387,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.**

O d ů v o d ň ě n í :

Rozsudkem ze dne 28. 7. 2015, č. j. 6 C 1257/2000 - 387 určil soud prvního stupně, že žalobce je vlastníkem pozemkových parcel č. parc. a parcely PZK (původ pozemkový katastr) č. zapsaných u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Praha-západ pro katastrální území a obec na LV č. (výrok I.). Pokud se žalobce domáhal určení, že je vlastníkem pozemkové parcely PZK (původ pozemkový katastr) č. zapsané u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Praha-západ pro katastrální území a obec na LV č., byla žaloba zamítnuta (výrok II.). Dále soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.) a že mezi žalovaným a vedlejším účastníkem nemá žádný z těchto účastníků právo na náhradu nákladů řízení (výrok IV.). V rozsahu, v němž soud prvního stupně žalobě vyhověl, po provedeném dokazování uzavřel, že v řízení bylo prokázáno, že mezi účastníky byla uzavřena smlouva, která se posléze ukázala neplatnou, neboť byla uzavřena v rozporu se zákonem, konkrétně blokačním ustanovením § 29 zákona o půdě; na žalobce tedy vlastnické

právo k pozemkům citovaným ve výroku I. nepřešlo a jejich vlastníkem je stále žalobce. Pokud byla žaloba na určení vlastnictví zamítnuta, soud prvního stupně dovodil, že žalobce neprokázal, že je vlastníkem.

Proti tomuto rozsudku podali včas odvolání oba účastníci.

Žalobce svým odvoláním napadl zamítavý výrok II. rozsudku soudu prvního stupně a výroky závislé. Nesouhlasil se závěrem soudu prvního stupně, že ani přes poučení podle § 118a odst. 1 a 2 o.s.ř. neuvedl žádné skutečnosti, které by odůvodňovaly jeho tvrzení, že je vlastníkem tohoto pozemku. Je přesvědčen o tom, že v řízení bylo prokázáno, že k pozemku PZK č. ■■■ v kat. úz. ■■■■ nemá žalovaný řádný nabývací titul. Tento pozemek sice nebyl nikdy ve vlastnictví církve a nevztahuje se na něj zákaz převodu, byl ale převeden na žalovaného smlouvou o převodu č. 3 - 3 R 98/81 ze dne 3. 4. 1994, která byla neplatná z důvodu nedostatku právní způsobilosti zástupce žalobce (Pozemkového fondu České republiky), který smlouvu za ni uzavřel. Žalobce je přesvědčen, že z tohoto důvodu je smlouva absolutně neplatná a k převodu ani tohoto pozemku na žalovaného nikdy nedošlo a pozemek je tak stále ve vlastnictví žalobce. Žalobce nemá jinou možnost domoci se svého vlastnictví než žalobou na určení, na níž má naléhavý právní zájem. Poukázal dále na to, že v jiné věci bylo v obdobném případě, kdy nešlo o církevní majetek, žalobě na určení vyhověno a tento vyhovující rozsudek byl potvrzen rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 11. 2. 2015, č. j. 26 Co 71/2014 - 125. Navrhl, aby v zamítavém výroku byl rozsudek soudu prvního stupně změněn a žalobě zcela vyhověno.

Žalovaný v odvolání poukázal na to, že soud prvního stupně nezkoumal, zda v době rozhodování soudu trval ještě naléhavý právní zájem žalobce na požadovaném určení. Soud se totiž v otázce naléhavého právního zájmu odvolal na rozhodnutí odvolacího soudu sp. zn. 22 Co 4152/2004- 106 z roku 2005, avšak nezabýval se tím, jaký vliv na naléhavý právní zájem by mohlo mít přijetí zákona č. 428/2012 Sb. Žalovaný dále namítal, že je nesprávný závěr soudu prvního stupně (i předchozích rozhodnutí v souvislosti s projednávanou věcí vydaných), že platnému uzavření smluv o převodu bránilo blokační ustanovení § 29 zákona č. 229/1991 Sb. a poukazoval na to, že předmětné pozemky, v nichž bylo žalobě vyhověno, přešly z církve na stát zcela v souladu se zákonem; pokud jde o pozemek č. parc. ■■■, přešel na stát ještě před rozhodným obdobím (konkrétně dle žalovaného 3. 2. 1948) a pokud jde o pozemek PZK č. parc. ■■■, přešel do vlastnictví státu výkupem. Nejednalo se tedy o církevní pozemky, na něž by se vztahovalo ustanovení § 29 zákona o půdě a smlouvy na základě níž žalovaný tyto pozemky nabyt, jsou platné. V souvislosti s namítal nedostatek naléhavého právního zájmu žalobce na určení vlastnictví k těmto pozemkům, neboť nebyly církevní a nejsou předmětem církevních restitucí podle zákona č. 428/2012 Sb. Žalovaný se dále v odvolání obšírně zabývá otázkou, proč předmětné pozemky, ohledně nichž bylo žalobě vyhověno, nemohou být předmětem církevních restitucí podle shora citovaného zákona o majetku církví. Poukázal dále na to, že zde vedle sebe stojí dvě vlastnická práva, jednak vlastnické právo státu, jehož obsahem je pouze formální správa a vlastnické právo žalovaného, který pozemky využívá k zemědělské činnosti. Tato práva se dostala do kolize a vlastnickému právu žalovaného, který jej fakticky realizuje, by měla být poskytnuta ochrana. Zdůraznil, že soud prvního stupně svým chybným právním závěrem ohledně naléhavého právního zájmu žalobce ve spojení s ignorováním právního stavu založeného zákonem č. 428/2012 Sb., zasáhl do vlastnického práva žalovaného. Navrhl, aby ve vyhovujícím výroku byl rozsudek soudu prvního stupně změněn tak, že žaloba bude zamítnuta.

Vedlejší účastník ve svém vyjádření k odvolání účastníků zdůraznil, že účelem obsáhlého odvolání žalovaného je snaha odvést pozornost od zásadní věci, totiž, že jeho

nabývací titul k pozemkům č. parc. [REDAKCE] a pozemku ve zjednodušené evidenci č. [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE] byl pravomocně zrušen, a to rozsudkem Krajského soudu v Praze č. j. 25 Co 177/2010 ze dne 14. 7. 2011. Tímto rozsudkem bylo konstatováno, že pozemky byly převedeny v rozporu s blokačním ustanovením § 29 zákona o půdě. Tento rozsudek byl potvrzen usnesením Nejvyššího soudu č. j. 28 Cdo 777/2012 - 243 a i rozhodnutím Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2973/2012. Napadený rozsudek realizuje tato soudní rozhodnutí a obnovuje předchozí zápis vlastnického práva ve prospěch právního nástupce Pozemkového fondu České republiky. Vedlejší účastník považuje veškeré konstrukce žalovaného za nepravdivé, právně pochybné, a již dříve vyvrácené výše uvedenými rozhodnutími. Podáním odvolání žalovaný sleduje pouze prodloužení stávajícího stavu, kdy žalovaný jako nepoctivý držitel předmětných pozemků na nich hospodaří a pobírá na ně dotace. To vše za situace, že si je dobře vědom, že po jejich případném vrácení vedlejšímu účastníku na základě zákona č. 428/2012 Sb. tak již činit nebude moci. Navíc žalobce profituje z trestné činnosti pracovníka Katastrálního úřadu JUDr. P. D. [REDAKCE], který byl za zapsání vlastnického práva žalovaného pravomocně odsouzen. V jiné věci, kde bylo žalobě vyhověno (sp. zn. 26 Co 71/2014), již byly pozemky vedlejšímu účastníku vráceny. K odvolání žalobce pak vedlejší účastník poukázal na to, že žalobce nepředložil soudu žádný důkaz, kterým by bylo prokázáno, že je smlouva neplatná i co se týče pozemku PZK č. [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE]. Vzhledem ke koncentraci je tedy v současné době uplatněn opožděně. Tvrzeň nedostatek právní způsobilosti pracovníka žalobce byl podle vedlejšího účastníka pouze zdánlivý, dotčené osobě umožnil vyhnout se trestní odpovědnosti. Z žalobcem tvrzeného důvodu by byla ostatně neplatná všechna právní jednání zástupce Pozemkového fondu České republiky v inkriminovaném období a nejsou známy jiné případy, kdy by tato skutečnost byla uplatněna. Navrhl, aby byl rozsudek soudu prvního stupně jako správný potvrzen.

Krajský soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně podle § 212 a § 212a odst. 1 a 5 občanského soudního řádu (zák. č. 99/1963 Sb.) ve znění účinném do 31. 12. 2013 dle přechodného ustanovení čl. II odst. 2 zákona č. 293/2013 Sb., neboť řízení bylo zahájeno před 31. 12. 2013 (dále jen o.s.ř.) a dospěl k závěru, že odvolání nejsou důvodná.

Odvolatelé uplatnili v odvolání přípustný odvolací důvod ve smyslu ustanovení § 205 odst. 2 písm. g) o.s.ř.

Žalobce se v tomto řízení domáhal určení vlastnictví žalobou podanou v říjnu roku 1999. Věc byla projednávána v jiném řízení, z něhož byl nárok, který je předmětem tohoto řízení, vyloučen k samostatnému projednání usnesením Okresního soudu Praha-západ ze dne 3. 3. 2000 a nadále byla věc vedena již u Okresního soudu Praha-západ pod sp. zn. 6 C 1257/2000. Žalobě bylo vyhověno rozsudkem soudu prvního stupně ze dne 29. 1. 2004, č. j. 6 C 1257/2000 - 81. Tento rozsudek byl zrušen usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 22. 2. 2005, č. j. 22 Co 412/2004 - 106. Poté probíhalo v rámci tohoto řízení o hlavní intervenci, které vedl vedlejší účastník jako žalobce proti v tomto řízení žalobci i žalovanému. Řízení o hlavní intervenci skončilo poté, kdy žaloba hlavního intervenenta byla vzata zpět (v důsledku přijetí zákona o majetku církví). Poté bylo v řízení o určení vlastnictví pokračováno a bylo rozhodnuto rozsudkem, který je v tomto řízení přezkoumáván.

Soud I. stupně správně uzavřel, že žalobce má na požadovaném určení naléhavý právní zájem dle § 80 o.s.ř. za situace, kdy pouze požadovaným určením může dosáhnout ve svůj prospěch změny zápisu vlastnického práva v katastru nemovitostí. Pokud žalovaný

v odvolání namítá, že předmětné pozemky by neměly být dotčeny blokačním ustanovením § 29 zákona o půdě, nemá tato námitka pro posouzení naléhavého právního zájmu žalobce v tomto řízení žádný právní význam, když v tomto řízení žalobce vychází z toho, že předmětné pozemky této blokaci podléhají, že byly neoprávněně ze žalobce vlastnický převedeny na žalovaného, a mělo by proto dojít k nápravě prostřednictvím nyní požadovaného určení s příslušným dopadem ohledně zápisu vlastnického práva v katastru nemovitostí. Na existenci naléhavého právního zájmu žalobce na požadovaném určení nemá, dle odvolacího soudu, vliv přijetí zákona č. 428/2012 Sb. Nelze totiž předjímat, jak žalobce se svým majetkem naloží po určení jeho vlastnického práva a zápisu do katastru. Avšak i kdyby žalobce po určení svého vlastnictví měl v úmyslu postupovat podle citovaného zákona o majetku církví a pozemky vydat vedlejšímu účastníku, ani takový postup by na existenci naléhavého právního zájmu žalobce na požadovaném určení vliv neměl. Je totiž zcela na vůli vlastníka, jak se svým majetkem naloží. Konečně pokud žalovaný namítal, že vedle sebe v daném případě stojí dvě vlastnická práva, a to vlastnické právo žalobce, jehož obsahem je dle tvrzení žalovaného pouze formální správa a vlastnické právo žalovaného, který na předmětných pozemcích hospodář, tato námitka důvodná není, neboť žalovaný žádné vlastnické právo k předmětným pozemkům nemá, jak bude níže vysvětleno. Soud prvního stupně správně dovodil i věcnou legitimaci obou účastníků.

Soud prvního stupně vycházel z takto zjištěného skutkového stavu:

Právní předchůdce žalobce uzavřel s žalovaným dne 3.4.1998 tři smlouvy o převodu pozemků, přičemž všechny pozemky se nacházely v katastrálním území a obci [REDAKCE]. Smlouvou č. 3-3R 98/81 převedl na žalovaného pozemky parc. č. [REDAKCE] - ovocný sad o výměře 13.751 m², parc. č. [REDAKCE] - orná půda o výměře 5.914 m², parc. č. [REDAKCE] - ovocný sad o výměře 7.186 m², parc. č. [REDAKCE] o výměře 5.151 m², parc. č. [REDAKCE] - ovocný sad o výměře 2.870 m² a pozemky ve zjednodušené evidenci - parcely původ PK č. [REDAKCE] o výměře 1.534 m², č. [REDAKCE] o výměře 10.748 m², č. [REDAKCE] o výměře 2.389 m², č. [REDAKCE] o výměře 76.619 m², č. [REDAKCE] o výměře 43.020 m², č. [REDAKCE] o výměře 7.970 m², č. [REDAKCE] o výměře 289.220 m² a č. [REDAKCE] o výměře 322.062 m². Všechny tyto pozemky, s výjimkou pozemku ve zjednodušené evidenci č. [REDAKCE], byly zapsány v knihovní vložce č. [REDAKCE] zemských desek pro panství [REDAKCE], katastrální obec [REDAKCE]. Smlouvou č. 4-3R 98/81 byl převeden pozemek ve zjednodušené evidenci - parcely původ PK č. [REDAKCE] o výměře 229.080 m² [REDAKCE], přičemž tento pozemek byl zapsán v knihovní vložce č. [REDAKCE] zemských desek pro panství [REDAKCE], katastrální obec [REDAKCE] (nyní katastrální území [REDAKCE]). Smlouvou č. 5-3R 98/81 byly převedeny pozemky ve zjednodušené evidenci - parcely původ PK č. [REDAKCE] - orná půda o výměře 57.955 m², č. [REDAKCE] ovocný sad o výměře 60.672 m², č. [REDAKCE], č. [REDAKCE], č. [REDAKCE] a č. [REDAKCE]. I tyto pozemky byly zapsány v knihovní vložce č. [REDAKCE] zemských desek pro panství [REDAKCE], katastrální obec [REDAKCE]. Žalovanému byly postoupeny restituční nároky, za něž získal od právního předchůdce žalobce bezúplatně shora specifikované pozemky. Návrh na vklad těchto smluv byl nejprve zamítnut vzhledem k návrhu právního předchůdce žalobce, který teprve po podání návrhu na vklad zjistil, že smlouvy byly uzavřeny v rozporu s § 29 zák. č. 229/1991 Sb. (dále jen zákon o půdě). Poté podal žalovaný bez vědomí právního předchůdce žalobce opětovně návrh na vklad do katastru nemovitostí a na základně něj bylo vloženo vlastnické právo k nim dne 24.8.1999 a 9.9. 1999 pod č.j. [REDAKCE], [REDAKCE] a [REDAKCE]. Vklad vlastnického práva provedl pracovník katastrálního úřadu JUDr. P. [REDAKCE] D. [REDAKCE], který tím spáchal trestný čin maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti a byl za to pravomocně odsouzen. Všechny výše uvedené pozemky (s výjimkou pozemku ve zjednodušené evidenci - parcely původ PK [REDAKCE] v kat. úz. [REDAKCE]) byly v minulosti ve vlastnictví „Klášteř na Strahově v Praze, řádu premonstrátského“ a v jeho vlastnictví byly i ke dni 25.2.1948. Z původního pozemku ve zjednodušené evidenci č. [REDAKCE] byla oddělena část o výměře 861 m² a

z pozemku ve zjednodušené evidenci č. [REDAKCE] byl oddělen díl o výměře 33 m² a sloučením těchto pozemků vznikl pozemek č. [REDAKCE] ostatní plocha v katastrálním území [REDAKCE] o celkové výměře 894 m², který je předmětem tohoto řízení (zjištěno soudem prvního stupně ze srovnávacího sestavení parcel, stejně jako skutečnost, že pozemek PZK č. [REDAKCE] je nyní veden v katastrálním území [REDAKCE]). Rozsudkem Okresního soudu Praha - západ ze dne 15.9. 2009, č.j. 6 C 424/2006-71, ve znění opravného usnesení téhož soudu ze dne 9.11. 2010, č.j. 6 C 424/2006-109 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 14. 7. 2011, č. j. 25 Co 177/2010 - 180 bylo vysloveno, že smlouvy o převodu pozemku z Pozemkového fondu České republiky na Ing. J. [REDAKCE] K. [REDAKCE] ze dne 3.4. 1998 č. 3-3 R 98/81 vložena do katastru nemovitostí rozhodnutím Katastrálního úřadu Praha - západ č.j. [REDAKCE], zapsaným dne 25.8. 1999 s právními účinky vkladu dnem 7.6. 1999, č. 4-3 R 98/81 vložena do katastru nemovitostí rozhodnutím Katastrálního úřadu Praha - západ č.j. [REDAKCE], zapsaným dne 24.8. 1999 s právními účinky vkladu dnem 7.6. 1999, a č. 5-3 R 98/81 vložena do katastru nemovitostí rozhodnutím Katastrálního úřadu Praha - západ č.j. [REDAKCE], zapsaným dne 9.9. 1999 s právními účinky vkladu dnem 7.6. 1999, jsou neplatné, s výjimkou smlouvy č. 3 - 3 R98/81 vložena do Katastru nemovitostí rozhodnutím Katastrálního úřadu Praha-západ č. j. V 6 - 23 39/99 dne 25. 8. 1999, pokud byl převáděn pozemek ve zjednodušené evidenci - parcely původ PK č. [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE], když pokud šlo o tento pozemek, byla žaloba na určení neplatnosti zamítnuta. Tyto rozsudky nabyly právní moci dne 15.9.2011.

Takto zjištěný skutkový stav odpovídá důkazům provedeným v řízení, odvolací soud se s ním ztotožňuje a při právním hodnocení věci z něj vychází.

Soud prvního stupně věc po právní stránce správně posuzoval podle občanského zákoníku č. 40/1964 Sb. (dále jen „obč. zák.“). Byť bylo rozhodnuto již za účinnosti občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., je třeba při právním hodnocení této věci postupovat podle občanského zákoníku ve znění účinném do 31.12.2013, a to podle § 3028 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., neboť právní vztah mezi účastníky vznikl přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 89/2012 Sb.

V řízení bylo prokázáno, že pozemky ve zjednodušené evidenci - původ pozemkový katastr č. [REDAKCE] a [REDAKCE] (z nichž vznikl pozemek č. parc. [REDAKCE]) byly na žalovaného převedeny smlouvou č. 5 - 3 R98/81 a pozemek ve zjednodušené evidenci - PZK č. [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE] byl na žalovaného převeden smlouvou o převodu pozemků č. 4 - 3 R 98/81. Pravomocnými rozsudky Okresního soudu Praha - západ ze dne 15.9. 2009, č.j. 6 C 424/2006-71, ve znění opravného usnesení téhož soudu ze dne 9.11. 2010, č.j. 6 C 424/2006-109 a rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 14. 7. 2011, č. j. 25 Co 177/2010 - 180, bylo vysloveno, že mimo jiné i shora citované smlouvy jsou absolutně neplatné pro rozpor se zákonem. Tento rozpor spočívá v tom, že vedlejší účastník, jako náboženská společnost, byla ve smyslu zákona o půdě původním vlastníkem pozemků, které byly výše uvedenými smlouvami převedeny na žalovaného (s výjimkou pozemku PZK č. [REDAKCE]), platnému převodu takových pozemků proto bránilo ustanovení § 29 zákona o půdě a tyto smlouvy jsou proto absolutně neplatné podle § 39 obč. zák., neboť svým obsahem odporují zákonu. Účastníky řízení před soudy obou stupňů, v nichž byly vydány shora citované rozsudky, byli jak právní předchůdce žalobce, tak žalovaný. Tyto rozsudky jsou tedy pro tyto účastníky závazné (§ 159a odst. 1 o. s. ř.). Pro soud pak jsou výroky shora citovaných rozhodnutí závazné potud, pokud posuzuje (jako předběžnou otázku) právní vztahy stejných účastníků, byly-li pravomocně vyřešeny soudním rozhodnutím. O takový případ v projednávané věci jde, neboť je dána totožnost účastníků v řízení o neplatnosti smluv o

převodu pozemků a je splněna i podmínka vydání pravomocného rozhodnutí. Z těchto důvodů tedy soud prvního stupně zcela správně vycházel z toho, že smlouvy, kterými byly předmětné pozemky na žalovaného převedeny, jsou absolutně neplatné.

Nedůvodné jsou námitky žalovaného, že předmětné pozemky č. parc. [REDAKCE] a PZK č. [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE] nebyly k datu 25. 2. 1948 ve vlastnictví vedlejšího účastníka, a proto se na ně nevztahovala blokace dle § 29 zákona o půdě. Jak bylo vysvětleno ve shora uvedeném rozsudku odvolacího soudu č. j. 25 Co 177/2010 - 180, v tomto řízení bylo prokázáno, že s výjimkou pozemku PZK č. [REDAKCE], byly všechny pozemky, jež byly shora specifikovány smlouvami převáděny, majetkem vedlejšího účastníka přinejmenším již na konci 19. století. Bylo prokázáno, že všechny dotčené pozemky ve vlastnictví vedlejšího účastníka byly v roce 1921 zabrány státem podle zákona č. 215/1919 Sb.. Od roku 1926 byly postupně ze záboru propuštěny. Dne 27.1.1948 rozhodlo ministerstvo zemědělství pod č.j. 10207/48-IV/K 71 o zamýšleném převzetí nemovitostí zapsaných v knihovně vložce č. [REDAKCE] zemských desek pro panství [REDAKCE] s tím, že jde o majetek, který je předmětem revize dle zákona č. 142/1947 Sb. a dne 30.1.1948 byla tato skutečnost zapsána do knihovny vložky. Současně byla dne 27.1.1948 dána vedlejšímu účastníku výpověď z hospodaření na těchto nemovitostech ke dni 1.3.1948 podle § 13 záborového zákona č. 215/1919 Sb. a § 12 až 25 zákona č. 329/1920 Sb. Při realizaci druhé pozemkové reformy podle zákona č. 142/1947 Sb. se postupovalo podle původního záborového a náhradového zákona (z dvacátých let minulého století), jakož i z prováděcích předpisů k nim. Podle § 13 zákona č. 215/1919 Sb. musí být před skutečným převzetím dána výpověď osobám, které hospodaří do té doby na půdě, o jejíž převzetí jde. Z této citace jasně vyplývá, že k převzetí nemovitostí státem (nebo jiným subjektem) může dojít až po uplynutí výpovědní lhůty. Skutečnost, že takto byla zákonná ustanovení v rozhodné době i vykládána, plyne například z protokolů o převzetí majetku vedlejšího účastníka z 22.4.1948 a 24.1.1949, neboť v obou těchto protokolech se uvádí, že k převzetí nemovitostí státem došlo ke dni 1.3.1948. Podle § 32 odst. 2 zákona o půdě se za okamžik přechodu na stát nebo jinou právnickou osobu postupem podle zákona č. 142/1947 Sb. považuje den faktického převzetí nemovitostí státem nebo jinou právnickou osobou. Jestliže tedy výpovědní lhůta uplynula dne 1.3. 1948 a k tomuto dni došlo i k převzetí nemovitostí státem (jak dokládají výše specifikované protokoly), je nutno uzavřít, že majetek přešel na stát právě dne 1.3.1948. Došlo-li k přechodu vlastnického práva na stát až dne 1. 3. 1948, byl vedlejší účastník vlastníkem těchto nemovitostí ke dni 25.2. 1948, a tedy jejich původním vlastníkem. Převodu nemovitostí podle zákona o půdě, jejichž původním vlastníkem byl vedlejší účastník, tedy brání ustanovení § 29 zákona o půdě.

Odvolací soud tedy uzavírá, že byly-li smlouvy č. 5 - 3 R98/81 a č. 4 - 3 R 98/81 uzavřené mezi účastníky absolutně (od samého počátku) neplatné, nemohlo na základě nich dojít k platnému převodu vlastnického práva předmětných pozemků ze státu na žalovaného. Žalovaný se tedy vlastníkem předmětných pozemků nikdy nestal a vlastnické právo tedy svědčí převodci ze smluv, tedy žalobci - České republice. Soud prvního stupně tedy ve výroku I. rozhodl zcela správně a odvolací soud proto v tomto výroku rozsudek soudu prvního stupně podle § 219 o.s.ř. potvrdil.

Jiná situace je ale u pozemku ve zjednodušené evidenci – PZK č. [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE]. V řízení bylo prokázáno, že tento pozemek nebyl (nikdy) ve vlastnictví vedlejšího účastníka. Jak konstatoval odvolací soud ve svém rozsudku ze dne 14. 7. 2011, č. j. 25 Co 177/2010 – 180, převodu takového pozemku za těchto okolností nebrání žádné zákonné ustanovení. Smlouva 3-3R 98/81 je tedy, pokud jde o tento jediný pozemek, který byl ve smlouvě specifikován nejen číslem a výměrou, ale i hodnotou, platná, a proto lze tuto část

smlouvy oddělit. Pokud jde o převod tohoto pozemku, nebyla smlouva dotčena neplatností zbývajících obsahu smlouvy (§ 41 obč. zák.), z těchto důvodů nebyla ve vztahu k tomuto pozemku určena neplatnost smlouvy shora citovaným rozsudkem odvolacího soudu č.j. 25 Co 177/2010 – 180 a tento rozsudek i v tomto výroku nabyt právní moci. I tímto (zamítavým) výrokem je soud vázán (pokud jde o posouzení předběžné otázky – neplatnosti smlouvy z důvodu postupu v rozporu s § 29 zákona o půdě).

V době podání žaloby spatřoval žalobce důvod neplatnosti uzavřených smluv, včetně té části smlouvy, která se týkala pozemku PZK č. ■■■ v tom, že za žalobce uzavřel smlouvy s žalovaným pracovník, který v době podpisu smlouvy trpěl duševní poruchou, která jej činila k tomuto právnímu úkonu neschopným. Tento důvod neplatnosti nebyl v rozsudcích Okresního soudu Praha - západ ze dne 15.9. 2009, č.j. 6 C 424/2006-71, ve znění opravného usnesení téhož soudu ze dne 9.11. 2010, č.j. 6 C 424/2006-109 a Krajského soudu v Praze ze dne 14. 7. 2011, č. j. 25 Co 177/2010 – 180 řešen. Soud se jím ale zabýval a z tohoto důvodu také svým prvním rozsudkem ve věci ze dne 29. 1. 2004, č. j. 6 C 1257/2000 - 81 žalobě vyhověl. Tento rozsudek byl ale zrušen usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 22. 2. 2005, č. j. 22 Co 412/2004 - 106, v němž odvolací soud dospěl k závěru (správnému), že ustanovení § 38 odst. 2 obč. zák. (podle něhož je neplatný právní úkon osoby, jednající v duševní poruše, která ji k tomuto úkonu činí neschopnou) na daný případ nedopadá. Toto ustanovení totiž dopadá pouze na jednání fyzické osoby. Smlouvy se žalovaným, včetně smlouvy č. 3-3R 98/81 (kterou byl mimo jiné i tento pozemek převáděn) ale neuzavírala fyzická osoba, ale právní předchůdce žalobce - Pozemkový fond České republiky, který byl právnickou osobou zřízenou zákonem č. 569/1991 Sb. a za žalobce tyto smlouvy uzavíral jeho pracovník Ing. P■■ S■■■, který však nevyjadřoval svou vůli a nejednal jako fyzická osoba. Vyjadřoval vůli právního předchůdce žalobce, tedy právnické osoby u které je pojmově duševní porucha vyloučena. Z tohoto důvodu tedy není možno v daném případě podle § 38 odst. 2 obč. zák. postupovat. Jednání právnické osoby upravuje ustanovení § 20 obč. zák. podle jehož odst. 2 mohou za právnickou osobu činit právní úkony i jiní pracovníci nebo členové, pokud je to stanoveno ve vnitřních předpisech právnické osoby nebo je to vzhledem k jejich pracovnímu zařazení obvyklé. Překročí-li tyto osoby své oprávnění, vznikají práva a povinnosti právnické osobě, jen pokud se právní úkon týká předmětu činnosti právnické osoby a jen tehdy, jde-li o překročení, o kterém druhý účastník nemohl vědět. Žalobce v projednávané věci ani po poučení podle § 118a odst. 1 a 3 o.s.ř. netvrdil a neprokázal, že Ing. P■■ S■■■ jako zaměstnanec Pozemkového fondu České republiky vybočil z mezí svých oprávnění za něj jednat při uzavírání smluv o převodu nemovitostí ze dne 3. 4. 1998, přičemž ve skutečnosti, že za žalovaného uzavřel smlouvy se žalobcem za situace, že v rozhodné době trpěl duševní poruchou, nezpůsobuje neplatnost smluv a jednání žalobce zavazuje. Žalobce přes shora uvedené poučení dle § 118a odst. 1 a 2 o.s.ř. netvrdil a neprokázal ani žádný jiný důvod neplatnosti smlouvy, již byl pozemek PZK č. ■■■ převeden. Žalobce tedy neprokázal, že mu svědčí vlastnické právo k tomuto pozemku a soud prvního stupně proto zcela správně žalobu, pokud jde o tento pozemek, zamítl. Z těchto důvodů tedy odvolací soud i ve výroku II. rozsudek soudu prvního stupně jako správný potvrdil (§ 219 o.s.ř.).

Rozsudek byl jako správný potvrzen i ve výroku o náhradě nákladů řízení, neboť lze souhlasit se závěrem soudu prvního stupně, že žalobce měl v řízení úspěch jen částečný (§ 142 odst. 2 o.s.ř.) a pokud jde o vedlejšího účastníka, který byl v řízení úspěšný, tomu žádné náklady nevznikly.

O náhradě nákladů odvolacího řízení rozhodl odvolací soud podle § 224 odst. 1 o.s.ř. Ve vztahu mezi žalobcem a žalovaným nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů

řízení podle § 142 odst. 2 o.s.ř., neboť oba účastníci byli úspěšní pouze částečně (odvoláním účastníků nebylo vyhověno). Vedlejší účastník, jehož vedlejší účastenství se týkalo pouze církevních pozemků, byl v odvolacím řízení úspěšný a měl by proto podle § 142 odst. 1 o.s.ř. právo na náhradu nákladů řízení. Vedlejší účastník se ale tohoto práva vzdal. Z těchto důvodů odvolací soud rozhodl, jak je ve výroku II. tohoto rozsudku uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Okresního soudu Praha-západ. Dovolání je přípustné v případě, že dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

V Praze dne 18. května 2016

JUDr. Hana Tichá, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Zuzana Tomášková